

R

REVEIL-SERIE

GEHOORZAAM AAN
HET EVANGELIE?

ABRAHAM HELLENBROEK

No. 526

AUGUSTUS 2016

ABRAHAM HELLENBROEK

Abraham Hellenbroek werd geboren te Amsterdam op 3 december 1658. Hij was de zoon van de koopman Johannes Hellenbroek en Elisabeth Klufft. Thuis ontving hij een godsdienstige opvoeding.

Aan de Illustre School in Amsterdam volgde hij voorbereidend onderwijs, waarna hij in 1677 theologie ging studeren aan de universiteit van Leiden. Na de voltooiing daarvan werd hij in 1682 tot predikant bevestigd in zijn eerste gemeente Zwammerdam. Vervolgens diende hij de gemeenten van Zwijndrecht (1691), Zaltbommel (1694) en Rotterdam (1695). Toen hij nog in Zwammerdam stond, trouwde hij op 21 februari 1690 te Rotterdam met Geertruida van der Hoeven, dochter van Nicolaas van der Hoeven, koopman en regerend schepen te Rotterdam. In 1728 ging hij met emeritaat. Hij overleed in Rotterdam op 16 december 1731. Zijn vrouw overleefde hem meer dan twintig jaar, zij overleed in 1753.

Abraham Hellenbroek werd in aanvang getypeerd als coccejaan, maar na een geestelijke

ommekeer, die omstreeks 1690 plaatsvond, koos hij voor de voetiaanse stroming in de kerk. Hij was een befaamd prediker. Sommigen (o.a. Melchior Leydekker en Johannes à Marck) beschouwden hem als de bekwaamste kanselredenaar van zijn tijd. Zijn prediking kenmerkte zich door een sterke analyse van de tekst. Daarbij was hij niet afkerig van vergeestelijking van bijbelteksten, zoals o.a. blijkt uit zijn verklaring van het Hooglied. In de toepassing legde Hellenbroek meestal grote nadruk op de praktijk van de godzaligheid. Hij pleitte zeer voor levensheiliging, besteedde aandacht aan de actualiteit en toonde zich zo een praktische en pastorale zielzorger. Vooral in zijn tijdpreken ijverde hij voor een reformatie van de zeden onder het volk en de dienaren van overheid en kerk. Van zijn diaconale instelling getuigt het feit dat hij giften inzamelde voor de Hugenoten op de Franse galeien. De giften droeg hij over aan de Waalse diaconie in Rotterdam. Opvallend is zijn irenische visie op de Joden. In zijn werk “De evangelische Jesaja” beschouwt hij hen als de stam waarop de heidenen zijn gent; bekeerde Joden en bekeerde heidenen vor-

men de Kerk van het Nieuwe Testament. Al in zijn eerste gemeente beijverde Hellenbroek zich voor de verbetering van de catechese. Dat leidde in 1706 tot de uitgave van een geheel nieuw catechisatieboekje, getiteld: “Voorbeeld der goddelijke Waarheden”. Het beleefde tientallen herdrukken, en wordt tot op vandaag gebruikt in vele gemeenten. Er verscheen in de zestiger jaren van de vorige eeuw ook een hertaalde uitgave: “De Geloofsleer voor onze christelijke jeugd” (Oostburg z.j.). Tijdens zijn leven verschenen zijn prekenbundels “De evangelische Jesaja” (1701-1703) en “Het Hooglied van Salomon” (1718-1720). Na zijn overlijden werden nog enkele prekenbundels van hem voor de pers gereed gemaakt door zijn neef Frederik Hendrik Hellenbroek, namelijk “Bijbelse Keurstoffen” in twee delen (1733-1734), “De kruis triomph van Vorst Messias” (1737), en “Nuttige Mengelstoffen” (1742). Naar het oordeel van deze neef stelde Abraham Hellenbroek in zijn preken alleen die zaken aan de orde die in het kader van een zorgvuldige exegetische echt gezegd moesten worden. Daardoor vielen zijn preken niet lang uit.

Bron: Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse Protestantisme, deel 5, pg. 237-238.

De hierna volgende preek, die gehouden werd op 2 augustus 1722, is herschreven in de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands. Ze is afkomstig uit het boek “Bijbelsche Keurstoffen”, zijnde een verzameling van verscheide texten, zo des Ouden als des Nieuwen Testaments, naar gelegenheid van Tyden en Zaken verklaart en toegepast door Abraham Hellenbroek, in zyn leven Bedienaar des Heiligen Euangeliums te Rotterdam. Uit zyne nagelatene Schriften ter beoginge van gemene nut en stigtinge in het licht gebragt door Frederik Hendrik Hellenbroek, eerste deel, derde druk, te Amsterdam bij Adrianus Douci, Boekverkoper in 't midden van de Stilsteege, met Privilegie, 1744, pg. 562-571. De preek over het eerste gedeelte van de gelijkenis (Lukas 14:17) werd als nummer 504 uitgegeven in mei 2014; die over het tweede gedeelte (Lukas 14: 18-20) als nummer 507 in september 2014.

GEHOORZAAM AAN HET EVANGELIE?

door

ABRAHAM HELLENBROEK

21. En die dienstknecht weergekomen zijnde, boodschapte deze dingen zijn heer. Toen werd de heer des huizes toornig, en zeide tot zijn dienstknecht: Ga haastig uit in de straten en wijk der stad, en breng de armen, en verminkten, en kreupelen, en blinden hier in. 22. En de dienstknecht zeide: Heer, het is geschied, gelijk gij bevoelen hebt, en nog is er plaats. 23. En de heer zeide tot de dienstknecht: Ga uit in de wegen en heggen; en dwing ze in te komen, opdat mijn huis vol worde. 24. Want ik zeg u, dat niemand van die mannen, die genodigd waren, mijn avondmaal smaken zal.

Lukas 14:21-24

‘Gij ziet uw roeping, broeders, dat gij niet vele wijzen zijt naar het vlees, niet vele machtigen, niet vele edelen. Opdat geen vlees zou roemen voor Hem’. Zo lezen wij in 1 Korinthe 1:26 en 29. Dat is de gewone weg van God. De Heere Jezus zei: ‘Ik dank U, Vader, Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, en hebt ze de kinderkens geopenbaard’, Mattheüs 11:25. Ook Jakobus 2:5 getuigt ervan: De armen dezer wereld heeft God uitverkoren, om rijk te zijn in het geloof en erfgenamen van het Koninkrijk.

De rijken willen niet graag van de wereldse genoegens en begeerlijkheden af, evenmin als de wijzen en aanzienlijken zich willen buigen onder de eenvoud van het Evangelie en de nederigheid van de Heere Jezus. Nochtans moet zowel het een als het ander verloochend worden als men achter de Heere Jezus aan wil komen. Hieruit volgt dat de armen en geringen er eerder toe geneigd zijn. De Heere wil ook in deze weg ervoor zorgen dat geen vlees zou roemen voor Hem. De heerlijkheid van het vlees geeft geen enkel recht op het Koninkrijk van God.

We zien de Heere God deze weg ook gaan in de gelijkenis die wij behandelen. De Zaligmaker laat in deze gelijkenis zien hoe bezwaarlijk een rijke kan ingaan in het Koninkrijk van God. Het waren mensen van bijzonder aanzien onder de Joden, tot wie de Heere Jezus op aarde in eigen persoon gesproken had, mensen die huizen en goederen bezaten. In het bijzonder sprak Hij veel met de Farizeeën, de Sadduceeën, de schrift- en wetgeleerden en met de oversten van de Joden. Maar zie, zij wilden niet. Het waren wijzen, machtigen en edelen. Maar wie dan wel? Het arme, het dwaze en geringe der wereld heeft God uitverkoren. Dat toont onze tekst in tweeërlei opzicht aan, ten aanzien van de Joden en van de heidenen. Hier krijgt de Heere Jezus opdracht om nog een nieuwe oproep te doen aan de armen en geringen onder de Joden, en daarna ook op het vergeten en verachte heidendom.

We willen hierbij letten op drie hoofdzaken:

1. Een nieuw verzoek aan de geringste Joden, met de uitkomst ervan (vers 21 en 22).
2. Een nieuw verzoek aan de heidenen (vers 23).
3. De verwerping van de Joden (vers 24).

1.

Wat betreft het eerste punt, een nieuw verzoek aan de geringste Joden, bezien we allereerst de aanleiding, vervolgens de nieuwe opdracht zelf, en ten slotte de uitkomst daarvan.

1a. *De aanleiding*

De aanleiding was in de eerste plaats dat deze Dienstknecht, dat is de Heere Jezus, de grote Knecht des Vaders, zoals we eerder aangetoond hebben, verslag heeft uitgebracht van Zijn eigen werk onder Israël. Dit deed Hij, nadat Hij teruggekomen was. Hij was in de wereld gezonden om in eigen Persoon de Joden te nodigen. Hij heeft nu Zijn persoonlijke werk als de Knecht van de Vader onder de Joden beëindigd en is teruggekomen bij Zijn Vader, Die Hem gezonden had. Daarmee bedoel ik dan Zijn hemelvaart waardoor Hij is teruggekeerd en gekomen tot Zijn Vader in de hemel. Zo noemt Hij het Zelf in Johannes 16, een heengaan tot de Vader. Van Hem en van daar was Hij uitgezonden. Daarom kunnen we zeggen dat Hij, de Zoon van God Die bij de Vader was, Zich had

geopenbaard in het vlees onder de mensen. Daar Hij als een dienstknecht was uitgezonden, brengt Hij nu verslag uit van Zijn bevindingen. De tekst zegt: Hij boodschapte deze dingen aan zijn heer, dat is: Jezus boodschapt het aan Zijn Vader. Als Middelaar was Hij inderdaad des Vaders Knecht waarom Deze dan ook terecht Zijn Heere wordt genoemd. Dit boodschappen moet men zich meer als een zakelijke weergave dan als een letterlijk verslag voorstellen, hoewel het in het licht van de gelijkenis wel juist is verwoord. Dit boodschappen houdt allereerst in dat de wederwaardigheden van Zijn profetische bediening onder de Joden op een bijzondere wijze bij de Heere in gedachtenis kwamen (zoals de Schrift dit menselijk noemt). En dan gaat het in het bijzonder over de weigerachtigheid en ongelovigheid van de voornaamsten onder hen, want dit wordt bedoeld met deze dingen, waarvan gezegd wordt dat Hij ze heeft gebodschapt.

Hij boodschapt de volgende dingen.

- Hoe Hij in gehoorzaamheid aan de opdracht van Zijn Vader van Zijn kant het Zijne

gedaan had om de Joden te nodigen tot het grote avondmaal der genade en tegen hen te zeggen: ‘Komt, want alle dingen zijn nu gereed’.

- Maar ook hoe zij van hun kant onder velerlei verontschuldigen en voorwendsels geweigerd hadden te komen.

Zo moet men het hier opvatten als Hij in Zijn antwoord aan de Vader de woorden aanhaalt van Jesaja 49 vers 4a: ‘Ik heb tevergeefs gearbeid, Ik heb Mijn kracht onnut en ijdel besteed. Is het verwonderlijk dat de Heere God bij de terugkeer van Zijn grote Knecht in de hemel Zijn ongenoegen laat blijken? Als Hij opmerkt hoe vruchteloos het werk was van Zijn Zoon onder Israëel, waarvan Hem zo helder en duidelijk verslag werd uitgebracht?

‘Toen werd de heer des huizes toornig’. Hij is Dezelfde, Die in vers 16 ‘een zeker mens’ werd genoemd. Het is God de Vader, Die het avondmaal bereidde en Die daarom de heer van het huis was, waarin het avondmaal bereid werd. Daaronder kunnen we alleen maar verstaan de kerk waar het Evangelie verkondigd wordt en

die op verschillende plaatsen aangeduid wordt als het Huis des Heeren. Hij werd toornig, niet op Zijn knecht, want Die had Zijn werk trouw verricht, maar op de weigerachtige genodigden. Zijn toorn is het heilige ongenoegen van God, het veroordelen van hun ongehoorzaamheid en Zijn voornemen om dit te bezoeken en te straffen. En is het verwonderlijk? Die ongehoorzaamheid ten opzichte van de Heere van het avondmaal zelf? Dit verachten van Zijn knecht? Dit versmaden van het meest waardevolle avondmaal? Deze voorbereiding die de Heere voor hen maakte van zo geringe waarde achten? Zulke nietige dingen of personen als akkers, ossen of vrouwen stellen boven de nodiging. Wat kon dit anders dan het uiterste ongenoegen oproepen?

1b. *De nieuwe opdracht*

Evenwel van geheel Israël wordt nog niet aanstonds afgezien. De Heere had onder hen ook nog enigen overgehouden die, naar Jesaja 49:6, door de Messias moesten worden ingebracht. Daarom geeft Hij in onze tekst de Messias

nog een nader bevel: 'Hij zeide tot Zijn dienst-knecht'. Hoewel Hij nu verheerlijkt is aan de rechterhand van Zijn Vader, blijft Hij nochtans als Middelaar ook Zijn Knecht, om het verdere werk uit te voeren dat Hij als Profeet en Koning in Zijn kerk moest verrichten. Dit behoorde immers ook tot Zijn bevoegdheid en nu was de tijd daar om dit uit te voeren. Het was of Hem door de Vader gezegd werd: Ga haastig uit. Dit moet men zo opvatten, dat niet de persoon van de Messias Zelf dit zou doen, maar anderen in Zijn Naam. Nochtans wordt het Hem opgedragen, omdat Hij ervoor moest zorgen en het als zodanig een deel van Zijn opdracht was. Het is een bevel om opnieuw een beroep te doen op de Joden door middel van het Evangelie en door Zijn apostelen. Maar een oproep nu in het bijzonder bestemd voor de geringsten van het volk. Bovendien wil de Heere nadrukkelijk dat Hij het haastig zou doen. Waarom? Omdat de Joden nog maar een korte vindenstijd werd geschonken. Het zou nog maar ongeveer veertig jaar duren en dan zou Hij dat hele volk van Zijn aangezicht wegdoen. Daarom: Ga haastig uit door middel

van Uw apostelen en kruisgezanten, en wel in de straten en wijken van de stad. Daaronder moeten we Jeruzalem verstaan, door zijn uitnemendheid, evenals Rome, **de** stad genaamd. Het heeft ook zijn reden waarom deze plaats zo genoemd wordt, namelijk omdat de Messias in deze stad Zijn nieuwe opdracht moest beginnen. Tevoren predikte Jezus in eigen Persoon eerst en meest op het platteland en in de kleinere plaatsen en maar weinig in Jeruzalem. Maar nu zou Hij in het bijzonder beginnen bij Jeruzalem en dat openlijk in de straten en wijken, zodat het een openbaar karakter zou hebben. Jeruzalem moest ook nog eens op een bijzondere wijze niet te verontschuldigen zijn. Zo is het ook geschied toen de Knecht des Vaders, de Messias, de overvloedige gaven van de Heilige Geest, zo zichtbaar heeft uitgestort. Hij liet de apostelen het Evangelie allereerst door de hele stad jaren achtereen prediken. Men moet hier echter Jeruzalem ook zo opvatten dat men daaronder zinnebeeldig het hele Joodse land moet verstaan. Door heel het land zou de Heere Jezus nu nog een keer door Zijn apostelen uitgaan.

De opdracht is: breng de armen, verminkten, kreupelen en blinden hier binnen. Deze woorden beschrijven bedelaars. Want dat ziet men veel, dat verminkten, kreupelen, blinden en armen in de wijken en langs de straten van de steden gaan of zitten te bedelen. Hier schijnt de letterlijke betekenis van de gelijkenis op te zien. De rijken, die akkers en ossen hadden, weigerden te komen. Daarom roept Hij de bedelaars van de straat. Die zullen niet weigeren, omdat ze arm en hongerig zijn en niet gewend aan zulke overvloedige gerechten. Hieronder moet men dan verstaan de geringe en onaanzienlijke soort van mensen onder de Joden. De apostelen hebben zich niet opgehouden met de schriftgeleerden, Farizeeën en overpriesters. Ze hebben zich op de gewone mensen gericht. Onder hen hebben zij de meeste vrucht gezien. Vandaar de nieuwe opdracht. De Heere zegt tot de Messias: breng hen hier binnen. Dat is in Mijn huis, onder de bediening van het Evangelie, aan Mijn avondmaal. Breng hen daaronder, onder de bediening der genade die Ik daar uitoefen. Er is enig verschil in spreekwijze. Tevo-

ren was Zijn opdracht om tegen de genodigden te zeggen: Kom! Maar hier is het nu: Breng ze binnen! Dat betekent zoveel als: Nodig ze binnen, zoek ze binnen te brengen door hen uit te nodigen. Het schijnt hetzelfde te zijn, maar het sluit meer de zekerheid van de uitkomst in. Het heeft meer de kracht van werkelijk binnen gebracht worden.

1c. *De uitkomst*

Zo is het ook gegaan. ‘En de dienstknecht zeide’. Nadat nu, na verloop van tijd Zijn apostelen na Zijn hemelvaart het Evangelie onder de Joden hadden gepredikt, brengt Hij daarvan verslag uit aan Zijn Vader. Alles wordt hier op menselijke wijze volgens de regel van een gelijkenis voorgesteld. Maar wel op een Gode betamelijke wijze. Hij zegt dan weer: ‘HEERE’ (zo noemt Hij Zijn Vader in overeenstemming met Zijn Middelaarsbediening), ‘het is geschied gelijk Gij bevolen hebt’. Ik heb het geringe en onaanzienlijke deel van Israël door Mijn apostelen nogmaals laten nodigen tot Uw avondmaal in overeenstemming met de last

en opdracht die U Mij hebt opgelegd. Ik heb er ook enigen van ingebracht, maar ‘nog is er plaats’. Deze toevoeging toont aan, dat er bij lange na nog niet genoeg waren ingebracht. Dat wil dus zeggen dat er slechts zeer weinigen uit de Joden, en dan nog van de geringste soort, het christelijke geloof omhelsd hadden. En zo is het inderdaad geschied. Er zijn inderdaad enigen ingebracht, zoals men ziet bij de bekeering op het Pinksterfeest en daarna. Enige duizenden tegelijk kwamen binnen. ‘Gij ziet hoeveel duizenden van Joden er zijn die geloven’, Handeling 21:20. Maar toch in vergelijking met de onbekeerlijken onder hen waren het er maar weinigen. Het merendeel van hen is verhard gebleven. Weinigen hebben de prediking geloofd en aan weinigen is de arm des Heeren geopenbaard, Jesaja 53:1. Daarom, wat dat betreft, hadden er veel meer kunnen en moeten ingaan. Zo kan Hij met recht zeggen: ‘Nog is er plaats’. De maaltijd van het Evangelie is nog maar schaars voorzien van gasten.

2. Ons tweede punt is een nieuw verzoek aan de heidenen.

Het was evenwel een te groot, waardevol en kostbaar Avondmaal om slechts door zo weinigen genoten te worden. Als de Joden dan niet wilden, keert de Heere Zich tot de heidenen. Hij geeft aan Zijn Knecht, de Messias, nog een opdracht die eveneens voortvloeit uit Hun eeuwige verbond. De Heere zeide tot de Dienstknecht (de Vader dus tot de Messias): ‘Ga uit in de wegen en heggen’, ook weer door middel van het Evangelie en de predikers daarvan. Dit ziet op de wegen en heggen die buiten die stad, buiten het Joodse volk en land waren, waarop de voorgaande opdracht sloeg. Deze buitenwegen en heggen worden onderscheiden van de straten en wijken. Ik versta er daarom de heidenlanden onder, waarnaar de apostelen en kruisgezanten zouden moeten uitgaan met het Evangelie. En de opdracht is: Dwing ze om binnen te komen in de Evangelie-kerk aan Mijn grote avondmaal, waar ze gedurende de hele tijd van het Oude Testament buiten waren geweest. Dwing ze om in te komen, hen namelijk

die u daar zult vinden, zonder onderscheid. Vat dit nu niet op als een dwang door middel van geweld, maar als een dwang door overreding. Er zit een bepaalde overredingskracht in als men het verstand overtuigt van de waarheid en de gepastheid van het Evangelie der genade en van datgene waartoe het nodigt. Zo maakt men zich door openbaring van de waarheid aangenaam bij de gewetens der mensen, 2 Korinthe 4:2. Daarin is dan een betoning van geest en van kracht (1 Korinthe 2:4).

De lieflijkheid van de aangeboden genade uitstellen en daardoor de wil en genegenheden van mensen opwekken, en zo het nut en de vreugde van de genade naar voren brengen, is ook een vorm van dwingen om in te komen. Dit werkt nog het meest als de dwang om in te komen gepaard gaat met sterke bedreigingen als daaraan geen gehoor gegeven wordt, en met krachtige beloften als daaraan gehoorzaamd wordt. Als hierbij ook nog een bijzondere ernst en ijver getoond wordt, en dit alles geschiedt met een steeds aanhoudend aandringen, zie dan is dat waarlijk dwingen. Dat wordt van Jakob

gezegd met betrekking tot Ezau: ‘Hij hield bij hem aan, zodat hij het nam’, Genesis 33:11.

Ook in Lukas 24: ‘En zij dwongen Hem zeggende: Blijf met ons’, vers 29.

Zo toont deze manier van spreken enerzijds de welwillendheid, de vreugde en het vermaak van God om zondaren te willen ontvangen en anderzijds de afkeer en onwilligheid van zondaren in hun natuurstaat om te komen. In het bijzonder geldt dit de heidenen, die zo blind en onkundig waren over de weg des levens. Maar aan de andere kant blijkt hier ook de overwinnende kracht van Gods genade. Dit dwingen heeft daarom geen ander karakter dan hiervoor is uiteengezet. Het is er dan ook verre van dat men, zoals het pausdom beweert, uit dit dwingen zou kunnen opmaken dat men mensen door de kerkelijke ban of door vervolging, zoals door kerkers, pijnbanken en schavotten, zou mogen dwingen tot het geloof. Dat is tegen het Woord van God in en tegen de christelijke praktijk.

Het doel is: Dat Mijn huis vol worde. Dat wil zeggen dat Mijn kerk zoals het behoort, vele

gelovige belijders zal tellen, opdat de Kerk in sterke mate zal worden uitgebreid. Dan zal het huisgezin van God tot één groot avondmaal worden, meer dan ooit, want het zou niet passend zijn als de Kerk maar een lege schuur zou zijn. Dat zou zo zijn als er niet meer dan enkelen uit de Joden zouden inkomen. Dan zou ze zelfs geringer zijn dan ze ooit onder het Oude Testament is geweest. Daarom, als de Joden niet willen, moeten er uit de heidenen geroepen worden, opdat het huis van de Heere naar Zijn raadsbesluit geheel vol zal worden. Dit bevel aan de Heere Jezus is gelijk aan wat in Jesaja 49 staat: ‘Het is te gering, dat Gij Mij een Knecht zoudt zijn, om op te richten de stammen van Jakob, en om terug te brengen de bewaarden in Israël; Ik heb U ook gegeven tot een Licht der heidenen, om Mijn Heil te zijn tot aan het einde der aarde’, vers 6. Zo hebben ook de Apostelen gehandeld in Handelingen 13. Paulus en Barnabas zeiden: ‘Het was nodig, dat eerst tot u het Woord Gods gesproken zou worden; doch aangezien gij het verstoot, en uzelf het eeuwige leven niet waardig oordeelt, ziet,

wij keren ons tot de heidenen', vers 46.

Deze roeping van de heidenen zou dan ook vergezeld gaan met een verwerping van het ongehoorzame Jodendom.

3. Ons derde punt is de verwerping der Joden.

'Want Ik zeg u'. Dit vatten sommigen op als iets dat de Heere vervolgens tot Zijn Dienstknecht zegt. Maar dan zou er hebben moeten staan: Ik zeg het u. Men kan dit echter beter zo opvatten dat met vers 23 de gelijkenis afgesloten wordt, en er nu een toepassing volgt. De Heere Jezus richt deze tot hen die met Hem aan de maaltijd zaten. Hij toont daarmee aan wat het gevolg zou zijn van het toornig worden van de heer des huizes over het weigeren van de genodigde Joden.

Want Ik zeg u, dat niemand van die mannen (vrouwen daarbij ingesloten) die genodigd waren, Mijn avondmaal zal smaken. Versta daaronder hen, die geweigerd hadden te komen, met name de onbekeerlijken en ongelovigen van de Joden, die tegen het Evangelie verhard en ongehoorzaam bleven. 'Mijn Avondmaal', terecht zo

genoemd, omdat Hij de maaltijd gereed gemaakt had, en deze voor Hem was aangericht, omdat Hij er de spijs en de drank van was. Niemand van de genodigden zal daarvan smaken, anders gezegd, daaraan deel hebben. Dit houdt dus in de gehele verwerping van de Joden. Zij worden van de genade van het avondmaal van het Nieuwe Testament, hier in de kerk, voor een geruime tijd, ja eeuwenlang, als een vergeten volk uitgesloten. Een vreselijk, doch een rechtvaardig oordeel, door de profeten vele malen voorzien en blijkens de uitkomst ook tot op deze tijd zo vervuld. Wij gaan daar nu niet verder op in.

Toepassing

Zie daar, toehoorders, de gevolgen van de weigering van de Joden op de persoonlijke roeping en uitnodiging van de Messias. Laten we er tot ons eigen nut nu enige lering uit trekken. En wat zou dat anders zijn dan met aandacht eens te zien op de verfoeilijkheid van de zonde van ongehoorzaamheid aan het Evangelie en de uitnodiging tot genade. Dit tot onze waarschuwing om op diezelfde rots geen schipbreuk te lijden.

Wij hebben ook nu nog dezelfde voorrechten:

- De ure van het grote avondmaal geldt ook nu nog.
- De Heere bereidt het in al zijn luister hier of elders.
- Hij is nog bezig Zijn dienstknechten onder ons te zenden en te zeggen: ‘Kom, want alle dingen zijn nu gereed!’
- En die uitnodiging komt ook nu tot velen.

Maar als wij nu ook met zulke ontorechte voorwendfels achterblijven, zoals we hiervoor gezien hebben, wees er dan zeker van dat de Heere het zal bezoeken. En toch hoeveel van zulke mensen zijn er. Hun oordeel zal niet uitblijven. Hun ongeloof is net zo bekend bij de Heere alsof het aan Hem geboodschaft is. Meen niet dat uw ongehoorzaamheid in dezen voor de Heere verborgen is. Gods dienstknechten klagen over u bij de Heere. Ze doen hun werk al zuchtend; en in het verborgene zenden ze hun klachten tot Hem op. En Hij hoort hen en zal die onbillijkheid bezoeken: ‘Die u aanklaagt is Mozes’, en zo zal elke dienstknecht des Heeren u aanklagen.

De Heere Jezus Zelf, de grote Knecht van de Vader, klaagt u aan bij de Vader. Zoals Hij bidt voor de gelovigen, zo klaagt Hij ook over de ongehoorzamen. Als Rechter zal Hij hen oordelen.

Het kan niet anders of uw ongehoorzaamheid tegen de Heere zal ten slotte Zijn toorn tegen u doen ontbranden. Nergens toorn Hij meer over: ‘Wee u, Chorazin! Wee u Betsaïda, want zo in Tyrus en Sidon de krachten waren geschied, die in u geschied zijn, zij zouden zich eertijds in zak en as bekeerd hebben. Doch Ik zeg u: Het zal Tyrus en Sidon verdraaglijker zijn in de dag des oordeels, dan u. En gij, Kapernaüm, die tot de hemel toe zijt verhoogd, gij zult tot de hel toe neergestoten worden. Want zo in Sodom die krachten waren geschied, die in u geschied zijn, zij zouden tot op de huidige dag gebleven zijn. Doch Ik zeg u, dat het het land van Sodom verdraaglijker zal zijn in de dag des oordeels, dan u, Mattheüs 11:21-24. Dat zou voor de Heere een reden zijn om Zich met het Evangelie te wenden tot anderen, naar de wegen en heggen van de heidenen. Denk

niet, dat de Heere aan ons land gebonden is. O nee, dat kunnen we zien aan de gemeenten van Judea, Laodicea en andere vroege kerken. Hij zou ook over ons wel eens het oordeel van de vervloeking kunnen uitspreken, namelijk dat wij aan Zijn avondmaal geen deel meer zullen hebben. Niet meer aan het avondmaal der genade en ook niet aan het avondmaal der heerlijkheid. Maar daartegenover de vreselijke benauwdheden van de hel ondervinden, zoals de rijke man uit Lukas 16. En ten slotte op deze vreselijke wijze vallen in de handen van de levende Rechter, zoals geschreven staat: Als Hij met vlammend vuur wraak zal doen ‘over hen die God niet kennen, en over hen die het Evangelie van onze Heere Jezus Christus niet gehoorzaam zijn’, 2 Thessalonicenzen 2:8. Hoe zouden we dan zonder uitstel gebruik moeten maken van de tijd van de genade. Nu is de Heere nog bezig met nodigen, en we weten niet hoe lang. Het zou spoedig te laat kunnen zijn. Laat u dan dwingen om binnen te komen. De Heere laat zo duidelijk blijken u nog te willen ontvangen. Wat zijn er veel redenen die u

daartoe zouden moeten dwingen, als u ziet:

- op de hoogheid en de heerlijkheid van God Die u daartoe nodigt;
- op de korte tijd die u nog maar hebt om te gehoorzamen;
- op het aantrekkelijke, de noodzaak, het voorrecht en het vreugdevolle van deze zaak;
- op het grote aantal der dienstknechten en het grote aantal uitnodigingen dat tot u komt;
- op de aanhoudende uitnodigingen tegenover zo langdurig weigeren;
- op de liefelijkheid van de beloften die daarbij gebruikt worden;
- op de vreselijkheid van een dreigende toorn die hier tegenover staat.

Hoe moesten al deze dingen u bewegen tot het geloof. Daarom, wees toch zonder uitstel gehoorzaam aan dit woord van genade. Zoek toch binnen te komen voordat de deur gesloten wordt. Wat is het een genade dat de Heere ook met het oog op ons is uitgegaan in de wegen en heggen van het heidendom. Anders zouden we nooit kunnen ingaan. Zorg er dan toch voor dat u die genade niet tevergeefs hebt ontvangen.

Als Hij wil dat armen, verminkten, kreupelen en blinden binnengebracht zullen worden, laten dan zij die arm en gering zijn naar de wereld daaruit moed scheppen. En die dit naar de ziel zijn, laten ook zij vooral niet wanhopen. Heb goede moed, de Meester roept u. Juist zij worden genodigd. Streef er dan ook naar om uw gebrek helder onder ogen te zien en hiervan een gevoelige indruk te hebben. Zoek in de weg der genade van dit gebrek bevrijd te worden. O, zag u het maar! U bent zo geestelijk arm, zo kreupel en verminkt en zo blind.

Kom daarom naar de medicijnmeester. Er is genezing bij hem tegen uw blindheid, kreupelheid en verminking. Hij kan en wil al uw gebrek vervullen. Hij roept: ‘Ik raad u dat gij van Mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur, opdat gij rijk moogt worden; en witte klederen, opdat gij moogt bekleed worden en de schande van uw naaktheid niet geopenbaard worde; en zalf uw ogen met ogenzalf, opdat gij zien moogt’, Openbaring 3:18.

Voorzeker, dan zal de nodiging tot het grote avondmaal aan u niet tevergeefs zijn. Die grote

Knecht, de Heere Jezus, zal uw gehoorzaamheid ook aan Zijn Vader boodschappen. Hij zal u als Zijn ingezamelden aan Zijn Vader voordragen. Hij zal ten opzichte van u ook de opdracht krijgen: Breng ze hier ook in de hemel haastig tot Mij in. Want dat is Zijn voorbedding: ‘Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt’, Johannes 17:24.

Daar zult u in het huis van Zijn Vader ook eens eeuwig Zijn avondmaal smaken aan de Bruiloft van het Lam.

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

In open envelop zonder postzegel zenden aan:

Pieters Media bv
Antwoordnummer 5
4500 WC GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

REVEREIL-SERIE

Voorzitter
Ds. J. Westerink, Urk

Secretariaat
Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 10,- per jaar (10 ex.)

Opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen
aan:

Pieters Media bv,
Postbus 12,
4503 ZG GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl